

2025

EERSTE TWEEJAARLIJKE
TRANSPARANTIERAPPORT VAN BELGIË OVER
KLIMAATVERANDERING

*Onder het Raamverdrag van de Verenigde Naties
inzake klimaatverandering in het kader van het Versterkte Transparantiekader*

Inhoud

▶ Inleiding.....	2
▶ Voortgang bij het behalen van de Nationaal Vastgelegde Bijdrage (NDC).....	3
▶ Institutionele structuur en nationaal klimaatbeleid	5
▶ Beleidslijnen en -maatregelen voor mitigatie	6
▶ Belangrijkste trends in de evolutie van broeikasgasemissies en -verwijderingen.....	7
▶ Prognoses van broeikasgasemissies en -verwijderingen.....	9
▶ Klimaatadaptatie.....	10
▶ Internationale klimaatfinanciering.....	12

Inleiding

België presenteert zijn eerste Tweejaarlijkse Transparantierapport (BTR1) in het kader van het Versterkte Transparantiekader (Enhanced Transparency Framework – ETF) onder de Overeenkomst van Parijs. Dit rapport levert een belangrijke bijdrage aan de wereldwijde inspanningen om klimaatverandering tegen te gaan, door transparantie en verantwoording centraal te stellen. Het rapport biedt een helder inzicht in het gevoerde klimaatbeleid op nationaal

niveau, de voortgang bij het behalen van de EU's nationale doelstelling (Nationally Determined Contribution – NDC) waaraan België bijdraagt, en de adaptatiemaatregelen die worden uitgevoerd om de gevolgen van klimaatverandering te beperken. Daarnaast biedt het rapport inzichten in de financiële steun die België levert aan ontwikkelingslanden, inclusief technologie-overdracht en capaciteitsopbouw.

Het markeert een cruciaal moment, omdat het de basis legt voor de transparante opvolging van de uitvoering van het klimaatbeleid voor de toekomst. De nationale broeikasgasinventaris (National Inventory Report – NIR) vult dit rapport aan als afzonderlijk document met gedetailleerde gegevens over emissies en verwijderingen van broeikasgassen¹. ■

¹ Dit werd ook in december 2024 ingediend.

Voortgang bij het behalen van de Nationaal Vastgelegde Bijdrage (NDC)

In hun geactualiseerde NDC hebben de EU en haar lidstaten zich gezamenlijk vastgelegd op een juridisch bindende doelstelling om de netto broeikasgasemissies tegen 2030 met ten minste 55% te verminderen ten opzichte van 1990. Het NDC bestaat uit een doelstelling voor één jaar en het doeltype is 'Economiebrede absolute binnenlandse emissiereductie'. De term 'binnenlands' betekent zonder gebruik van internationale kredieten. Het NDC heeft betrekking op de 27 lidstaten van de EU. De op 17 oktober 2023 geactualiseerde reikwijdte van het NDC wordt aangevuld met extra informatie ter verduidelijking van de precieze hoeveelheid internationale luchtvaart- en maritieme emissies die onder het NDC van de EU vallen. Bijzonderheden over het NDC van de EU zijn te vinden in [tabel EU 1](#).

Ook België maakt dus deel uit van het Europese NDC-kader. Een belangrijk doel van dit rapport is aan te tonen waar de EU en haar lidstaten staan bij de uitvoering van hun NDC en welke vooruitgang zij hebben geboekt bij de verwezenlijking ervan. De meest recente informatie over broeikasgasemissies en -verwijderingen in het kader

van het NDC is de belangrijkste informatie om deze voortgang te volgen. [Tabel EU 3](#) geeft een overzicht van de huidige voortgang.

Op basis van de gegevens uit de broeikasgasinventarissen en de gegevens over

de internationale lucht- en scheepvaart voor 2022 hebben de EU en haar lidstaten hun netto broeikasgasemissies met 31,8% verminderd ten opzichte van 1990. De EU en haar lidstaten hebben vooruitgang geboekt bij de uitvoering en verwezenlijking

van hun NDC. Ook al is het wettelijke en institutionele kader aanwezig om de komende jaren verdere vooruitgang te boeken en de NDC-doelstelling tegen 2030 te halen, zijn bijkomende inspanningen nodig (lees onderaan). ■

Tabel EU 3 Samenvatting van de vooruitgang bij de uitvoering en verwezenlijking van het NDC van de EU

	Eenheid	Waarde basisjaar	Waardes in de implementatieperiode			Doelniveau	Doeljaar	Vooruitgang ten opzichte van NDC
			2021	2022	2030			
Indicator: Totale netto broeikasgasemissies die overeenstemmen met de reikwijdte van het NDC van de EU	kt CO ₂ eq	4 699 405	3 272 650	3 205 223	NA	(minstens 55% onder niveau basisjaar)	2030	Het meest recente niveau van de indicator ligt 31,8% onder het niveau van het basisjaar.

NA: Not Applicable.

Bron: De indicatorwaarden zijn gebaseerd op de jaarlijkse broeikasgasinventaris 1990-2022 van de Europese Unie

Tabel EU 1 Beschrijving van het NDC van de EU

Informatie	Beschrijving
Doel en beschrijving	Een absolute netto binnenlandse reductie van minstens 55% in de uitstoot van broeikasgassen tegen 2030 ten opzichte van 1990. De term ‘binnenlands’ betekent zonder het gebruik van internationale credits.
Doeltype	Economiebrede absolute emissiereductie.
Doeljaar	2030 (één jaardoelstelling)
Basisdoelstelling	1990
Waarde basisjaar	Netto broeikasgasemissieniveau in 1990: 4.699.405 kt CO ₂ -equivalent.
Implementatieperiode	2021-2030
Geografische reikwijdte	EU-lidstaten (België, Bulgarije, Tsjechië, Denemarken, Duitsland, Estland, Ierland, Griekenland, Spanje, Frankrijk, Kroatië, Italië, Cyprus, Letland, Litouwen, Luxemburg, Hongarije, Malta, Nederland, Oostenrijk, Polen, Portugal, Roemenië, Slovenië, Slowakije, Finland, Zweden), inclusief de ultraperifere regio's van de EU (Guadeloupe, Frans-Guyana, Martinique, Mayotte, Réunion, Saint-Martin (Frankrijk), Canarische Eilanden (Spanje), Azoren en Madeira (Portugal)).
Sectoren	Sectoren zoals opgenomen in Bijlage I bij besluit 5/CMA.3: Energie, Industriële processen en productgebruik, Landbouw, Landgebruik, Landgebruiksverandering en Bosbouw (LULUCF), Afval. Internationale Luchtvaart: Emissies van burgerluchtvaartactiviteiten zoals vastgesteld voor 2030 in Bijlage I van de EU-ETS-richtlijn zijn alleen inbegrepen voor CO ₂ -emissies van vluchten die onderworpen zijn aan effectieve koolstofbeprijzing via de EU-ETS. Met betrekking tot de geografische reikwijdte van de NDC omvatten deze emissies in 2024-2026 van vluchten tussen EU-lidstaten en vertrekkende vluchten naar Noorwegen, IJsland, Zwitserland en het Verenigd Koninkrijk. Internationale Maritieme Navigatie: Scheepvaart is inbegrepen met betrekking tot CO ₂ -, methaan- (CH ₄) en lachgas- (N ₂ O) emissies van maritiem transport tussen EU-lidstaten.
Gassen	Koolstofdioxide (CO ₂), methaan (CH ₄), lachgas (N ₂ O), gefluoreerde koolwaterstoffen (HKF's), perfluorkoolstoffen (PFK's), zwavelhexafluoride (SF ₆), stikstoftrifluoride (NF ₃).
LULUCF-categorieën en voorraden	De inbegrepen LULUCF-categorieën en -voorraden zijn zoals gedefinieerd in besluit 5/CMA.3.
Voornemen om samenwerkingsmechanismen te gebruiken	De EU's doelstelling van minstens 55% netto reductie tegen 2030 wordt uitsluitend bereikt door binnenlandse maatregelen, zonder bijdrage van internationale credits. De EU zal samenwerking met andere partijen rapporteren en verantwoorden op een wijze die in overeenstemming is met de richtlijnen aangenomen door CMA1 en verdere richtlijnen overeengekomen door de CMA.
Eventuele updates of verduidelijkingen van eerder gerapporteerde informatie	De informatie over de reikwijdte van de NDC bevat verduidelijkingen en verdere details in vergelijking met de eerder bijgewerkte NDC van de EU.

Bron: Geactualiseerd EU NDC. The update of the nationally determined contribution of the European Union and its Member States, <https://unfccc.int/sites/default/files/NDC/2023-10/ES-2023-10-17%20EU%20submission%20NDC%20update.pdf>.

Institutionele structuur en nationaal klimaatbeleid

België is een federale staat met een complexe bestuurlijke structuur, bestaande uit drie gewesten (Vlaams Gewest, Waals Gewest, Brussels Hoofdstedelijk Gewest) en drie gemeenschappen (Vlaamse Gemeenschap, Franse Gemeenschap en Duitstalige Gemeenschap). Het klimaatbeleid in België wordt gekenmerkt door zijn transversaal karakter, waarbij bevoegdheden op het vlak van klimaat verdeeld zijn tussen de federale overheid en de gewesten. Gezien de gemengde bevoegdheden vereist dit nauwe samenwerking en afstemming tussen de verschillende beleidsniveaus. Door het ontbreken van een hiërarchie van normen, werden verschillende overleg- en coördinatiestructuren opgericht om overleg tussen deze niveaus te regelen.

De Nationale Klimaatcommissie (NKC) speelt een centrale rol bij de coördinatie van het Belgische klimaatbeleid. Dit orgaan is bevoegd om de samenwerking tussen federale en regionale entiteiten te versterken en de beleidsmaatregelen op elkaar af te stemmen. Daarnaast spelen andere coördinatiestructuren, zoals ENOVER² of CCIM³, een sleutelrol bij energie- en klimaatbeleid.

Het is precies binnen die gezamenlijke NKC-ENOVER-structuur dat België zijn Nationale Energie-Klimaatplan (NEKP) en de herzieningen ervan voorbereidt om aan de EU te worden voorgelegd. België heeft zijn ontwerp voor een geactualiseerd NEKP in november 2023 ingediend. De definitieve versie is nog in behandeling. België heeft een aparte NEKP-website <https://www.nationalenergyclimateplan.be/nl>, waar je de verschillende versies van het plan, de resultaten van de federale en regionale publieksraadplegingen en de verschillende aanbevelingen kunt vinden.

² Energieoverleg tussen de federale staat en de gewesten

³ Coördinatiecomité Internationaal Milieubeleid

De nationale energie- en klimaatdoelstellingen en de inkomsten uit de veiling van emissierechten worden intern verdeeld tussen de federale overheid en de drie gewesten. Er werd nog geen akkoord bereikt over de lastenverdeling voor de volledige periode 2021-2030, maar een eerste gedeeltelijk politiek akkoord werd gesloten voor de periode 2021-2022⁴.

Om de uitdagingen waarmee België wordt geconfronteerd en de context waarin het opereert te begrijpen, geeft het rapport een overzicht van de belangrijkste kenmerken van België op het vlak van geografische ligging, klimaatprofiel, economisch profiel, energiesituatie en de belangrijkste broeikasgasuitstotende sectoren (transport, gebouwen, industrie, afval, land- en bosgebruik). ■

⁴ Dit akkoord heeft betrekking op de verdeling van de inkomsten van 2021 en 2022 uit de veiling van het ETS-systeem, de ontbinding van het “klimaatresponsabiliseringsmechanisme” en de verdeling van de daarmee samenhangende bedragen, de garantie van een Belgische minimumdoelstelling inzake hernieuwbare energie en internationale klimaatfinanciering voor de periode 2021-2024.

Beleidslijnen en -maatregelen voor mitigatie

Het rapport baseert zich voor haar analyse op het [Nationaal Energie- en Klimaatplan](#) (NEKP) dat een compilatie is van uitgevoerde en geplande maatregelen verspreid over 5-tal dimensies. Het rapport gebruikt een reeks indicatoren, methodologieën en rekenmethoden om de voortgang van het beleid te evalueren. Hierbij wordt onder meer gekeken naar de sectorale bijdragen, technologische ontwikkelingen en economische factoren.

Enkele belangrijke maatregelen opgenomen in dit rapport (tabel 5 van de bijlage bij CTF-NDC) uit het de NEKP omvatten:

- De uitfasering van steenkool in energieopwekking.
- Stimulering van hernieuwbare energiebronnen zoals wind- en zonne-energie.
- Verhoging van energie-efficiëntie in gebouwen en industrie.
- Bevordering van duurzame mobiliteit, inclusief de elektrificatie van het transport.

België blijft echter geconfronteerd met uitdagingen, zoals de hoge afhankelijkheid van fossiele brandstoffen in bepaalde sectoren en de trage vooruitgang in emissiereductie binnen de transportsector. Het rapport benadrukt de noodzaak van versnelde actie en verdere investeringen in innovatieve technologieën en duurzame oplossingen.

Er zijn extra inspanningen nodig om de doelstellingen in het kader van de 'Effort Sharing Regulation' (ESR) en de 'Land Use, Land Use Change and Forestry' (LULUCF)-verordening te bereiken. België heeft voor de niet-ETS-sectoren (transport, gebouwen, landbouw en afval) tegen 2030 een reductiedoelstelling van -47% ten opzichte van 2005, zoals vastgelegd in de herziene Europese Effort Sharing Regulation (ESR, Verordening inzake de verdeling van de inspanningen). Daarnaast legt de herziene LULUCF-verordening België op om tegen 2030 een bijkomende netto-opslag van 320 kiloton CO₂-equivalenten te realiseren. Dit komt overeen met de hoeveelheid CO₂ die binnen één jaar wordt opgenomen uit de atmosfeer door meer dan 45.000 hectare volwassen bos.

Merk op dat emissies uit internationale luchtvaart en scheepvaart niet worden gedekt door nationale doelen, gezien de internationale aard van deze sectoren. Hierop worden acties ondernomen op globaal niveau, waaronder ICAO's⁵ CORSIA⁶ en aanpassingen in de EU-emissiehandelssystemen. ■

⁵ International Civil Aviation Organization, in het Nederlands «Internationale Burgerluchtvaartorganisatie»

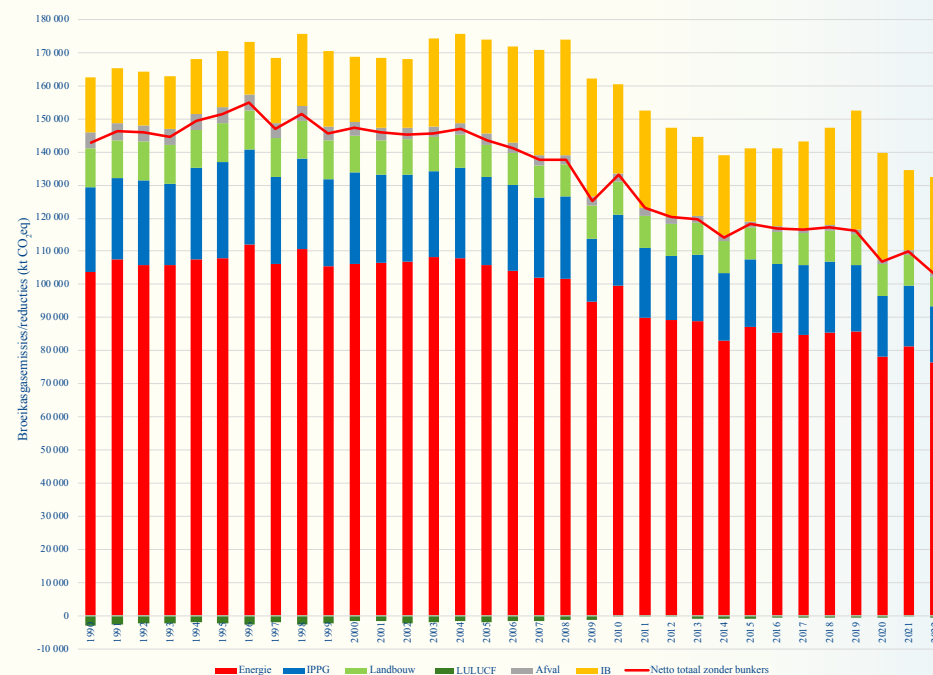
⁶ Carbon Offsetting and Reduction Scheme for International Aviation, in het Nederlands «Programma voor compensatie en reductie van koolstof voor de internationale luchtvaart»

Belangrijkste trends in de evolutie van broeikasgasemissies en -verwijderingen

Tussen 1990 en 2022 realiseerde België een significante daling van 27,8% in netto broeikasgasemissies, wat neerkomt op een reductie van 39,7 miljoen ton CO₂-equivalenten. Deze vooruitgang is grotendeels toe te schrijven aan inspanningen binnen de energiesector, verbeteringen in industriële processen en een hogere energie-efficiëntie. De transitie naar schonere energiebronnen, zoals hernieuwbare energie, speelde een belangrijke rol in deze reductie. In 2022 daalden de totale netto broeikasgasemissies van België (inclusief LULUCF, exclusief internationale bunkers) met 6,7 miljoen ton, wat overeenkomt met een afname van 6,1% ten opzichte van 2021. De energiesector blijft de

grootste bron van emissies, gevolgd door de transport- en industriële sectoren. Hoewel de energiesector de grootste bron van emissies blijft, heeft deze sector in absolute termen ook de grootste reducties gerealiseerd, met een daling van 11,2 miljoen ton CO₂-equivalenten. De industriële sector volgt met een bijna grote reductie van 11,0 miljoen ton CO₂-equivalenten. De emissies in de landbouwsector en het afvalbeheer zijn grotendeels stabiel gebleven, maar ook in deze sectoren worden inspanningen geleverd om verdere reducties te realiseren. De trends op sectorniveau en in het aandeel van elke sector in de totale Belgische broeikasgasemissies worden weergegeven in [Figuur 17](#).

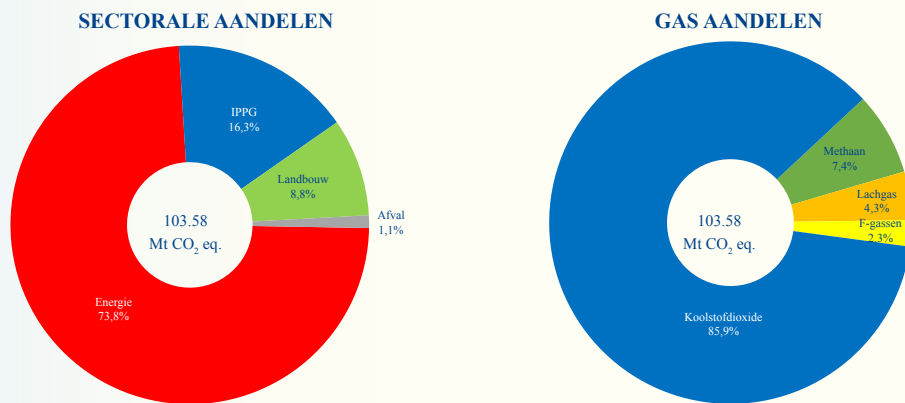
Figuur 17 Broeikasgasemissies/reducties per sector, 1990 tot 2022

Opmerking: Alle informatie over de GHG-inventaris in dit rapport is gebaseerd op de versie van november 2024 van de Common Reporting Table (CRT) van het UNFCCC. Verdere updates en correcties in de CRT-tool kunnen leiden tot wijzigingen in de definitieve GHG-inventaris informatie.
IPPU = Industriële processen en productgebruik
IB = Internationale bunkers

Bron: Belgische GHG-inventaris 1990-2022

Figure 18 Share of total GHG emissions (excluding LULUCF and international bunkers) by sector and by gas in 2022

Opmerking: Indirecte CO₂-emissies zijn niet inbegrepen.
 IPPG = Industriële processen en productgebruik
 F-gassen = Gefluoreerde gassen

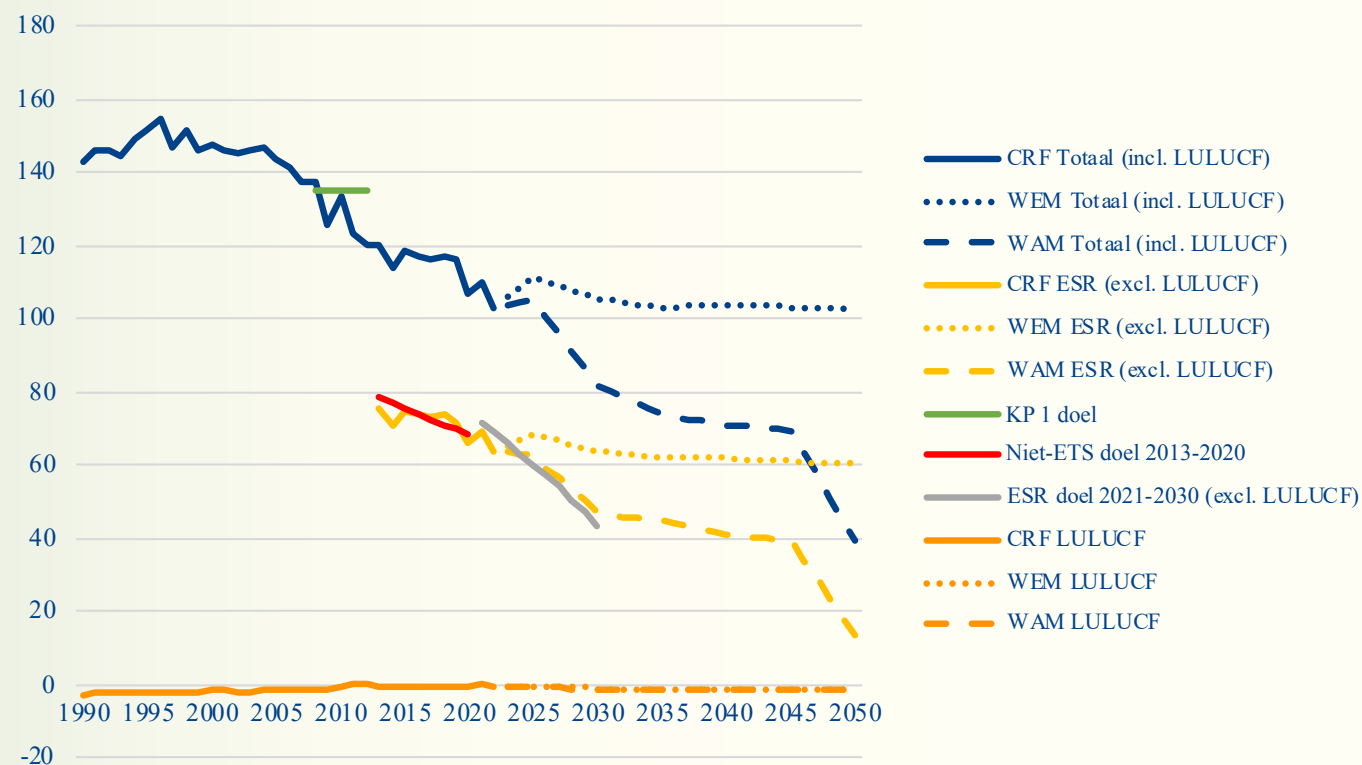
Bron: Belgische GHG-inventaris 1990-2022

Het belangrijkste broeikasgas in België is koolstofdioxide (CO₂), goed voor maar liefst 85,9% van de totale uitstoot van broeikasgassen in 2022. Methaan (CH₄) is goed voor 7,4%, lachgas (N₂O) voor 4,3% en gefluoreerde gassen voor 2,3%. Het aandeel van elke belangrijke sector en van elk gas in de totale Belgische emissies (LULUCF niet inbegrepen) in 2022 wordt weergegeven in [Figuur 18](#).

De broeikasgasinventaris maakt gebruik van internationaal erkende methodologieën en rapportageprotocollen. Dit garandeert de vergelijkbaarheid van Belgische gegevens met andere landen en draagt bij aan een beter begrip van de nationale uitstootprofielen. Belangrijke uitdagingen, zoals de noodzaak om emissies in de transportsector verder te verminderen en de opkomst van nieuwe emissiebronnen aan te pakken, worden benadrukt. ■

Prognoses van broeikasgasemissies en -verwijderingen

Figuur 23 Uitstoot van broeikasgassen (Mton CO₂-eq.)

Bron: eigen berekening

De prognoses, die zijn gebaseerd op de IPCC-richtlijnen, worden opgesteld met een bottom-up benadering. Elektriciteitsproductie wordt nationaal gemodelleerd, terwijl sectorale projecties regionaal worden ontwikkeld. Het WEM-scenario (With Existing Measures) focust op beleidsmaatregelen geïmplementeerd tot eind 2022, zoals energie-efficiëntienormen en bestaande subsidies voor hernieuwbare energie. Het WAM-scenario (With Additional Measures) biedt een vooruitblik op de verwachte impact van aanvullende beleidsmaatregelen, inclusief nationale en regionale investeringsprogramma's. De prognoses zijn gebaseerd op een groot aantal aannames en het gebruik van verschillende modellen. Deze worden beiden gedetailleerd beschreven in het rapport. In [Figuur 23](#) is een duidelijke afname te zien tussen 1996 en 2022 in de totale uitstoot van broeikasgassen in de inventaris. De totale emissies in het WEM-scenario vertonen een lichte daling in de periode 2025-2050. De totale emissies in het WAM-scenario vertonen een uitgesproken daling in de periode 2020-2050. Deze projecties houden geen rekening met emissies of verwijderingen door LULUCF. Er bestaan bovendien onzekerheden met betrekking tot exogene variabelen zoals economische groei, klimaatomstandigheden en elektriciteitsinvoer en het niveau daarvan kan de resulterende broeikasgasemissies beïnvloeden. ■

Klimaatadaptatie

België erkent dat klimaatverandering onvermijdelijke gevolgen heeft, zelf met ambitieuze emissiereducties. De impact van de klimaatverandering is de laatste decennia duidelijk toegenomen. Klimaatadaptatie vormt daarom een cruciaal onderdeel van het nationale klimaatbeleid. Dit hoofdstuk bespreekt de risico's, kwetsbaarheden en genomen adaptatiemaatregelen op nationaal, regionaal en lokaal niveau.

De belangrijkste risico's voor België zijn:

- **Overstromingen:** Zowel rivieroverstromingen als overstromingen door hevige regenval vormen een aanzienlijke bedreiging, vooral in laaggelegen gebieden en stedelijke centra. Tijdens de zomer van 2021 werden veel Europese landen, waaronder België, zwaar getroffen. De snelheid en kracht van het water eisten een zware menselijke tol en veroorzaakten een enorme sociaaleconomische schade, voornamelijk in het Waalse Gewest. Het hoge-impact scenario⁷ toont een toename van het overstromingsrisico met een factor 5 tot 10 tegen 2100.

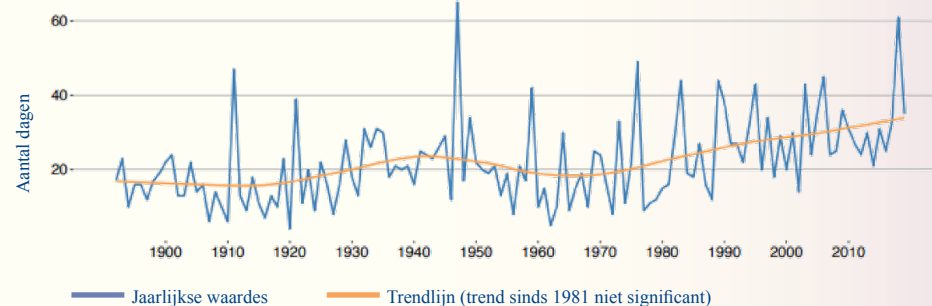
- **Droogte en waterschaarste:** Periodes van droogte hebben een impact op onder meer de landbouw, drinkwatervoorziening en energieproductie. Het hoge-impact scenario toont dat de zomerneerslag kan dalen van gemiddeld 194 mm in het huidige klimaat tot 157 mm (-19%) tegen 2050. Bovendien kan de potentiële verdamping in dezelfde periode toenemen van 252 tot 279 mm (+11%). Deze combinatie leidt tot een enorme toename van het neerslagtekort tijdens de zomer. De impact in Vlaanderen op het grondwaterpeil is extreem hoog door de hoge bodemafdekking, waardoor water niet in de grond kan sijpelen, waardoor het risico op overstromingen toeneemt en er problemen ontstaan met de aanvulling van het grondwaterpeil.
- **Zeespiegelstijging en zeewatertemperatuur:** De Belgische kustlijn is bijzonder kwetsbaar voor de stijgende zeespiegel en stormvloeden. De piekwaterstanden tijdens stormvloeden nemen toe, waardoor het overstromingsrisico in het kustgebied en de kusterosie toenemen. Het jaarlijkse gemiddelde van de mondiale zeespiegel is in de afgelopen eeuw gestegen met 1,7 mm/jaar en met 3,0 mm/jaar sinds het begin van de jaren '90, waardoor de zeespiegel in de Noordzee sinds 1925

met 20 cm is gestegen. Ook het zeewatertemperatuur stijgt in alle deelgebieden van de Noordzee. In het gebied dichtst bij de Belgische kust bedraagt de stijging ongeveer 0,034°C per jaar of 3,4°C per eeuw.

- **Hittegolven:** De temperatuur in Ukkel is nu gemiddeld 2,4°C hoger dan in het pre-industriële tijdperk. Er is een significante toename van het aantal tropische dagen ($T_{max} \geq 30^\circ\text{C}$); per 14 jaar komt er gemiddeld één extra tropische dag per jaar bij. Ook het aantal hittegolven in België is sinds de jaren 1970

duidelijk toegenomen. De frequentie is gestegen van gemiddeld één hitte-golf per drie jaar naar één per jaar in recente decennia. De 22 warmste jaren sinds 1833 zijn allemaal na 1988 geregistreerd en de 6 warmste jaren vonden allemaal plaats na 2005, wat de recente versnelling van opwarming benadrukt. Verstedelijkte gebieden, zoals Brussel en Antwerpen, zijn bovendien extra gevoelig voor het hitte-eilandeffect, wat gezondheidsrisico's met zich meebrengt.

Figuur 25 Jaarlijks aantal dagen met maximumtemperatuur van minimum 25°C (KMI)

⁷ CORDEX.be II: Scenarios & Global Climate Model Selection

Een van de prioriteiten op Belgisch niveau is een beoordeling van de klimaatrisico's en kwetsbaarheid die verder bouwt op de resultaten van het EUCRA-rapport (European Climate Risk Assessment), dat in 2024 werd gepubliceerd door het Europees Milieugenschap (EEA). België heeft verschillende nationale en regionale adaptatieplannen ontwikkeld, waaronder het [Nationale Adaptatieplan](#) en de [Federale adaptatiemaatregelen 2023-2026](#) en specifieke plannen voor Vlaanderen ([Vlaams Klimaatadaptatieplan](#)), Wallonië ([Plan Air Climat Énergie](#)) en Brussel (Regionaal Geïntegreerd Lucht-Klimaat-Energieplan). Deze plannen richten zich naast onderzoek, crisisbeheer, internationale samenwerking en sensibilisering ook op:

- **Oplossingen op basis van de natuur:** implementatie van oplossingen op basis van de dynamiek van water, bodem en natuur om de verschillende hierboven geïdentificeerde klimaatrisico's aan te pakken.
- **Waterbeheer:** geïntegreerd beheer van regenwater om droogte- en overstromingsrisico's aan te pakken: investeringen in overstromingsbeheersing, zoals dijken, waterbuffering en natuurlijke waterretentiegebieden.
- **Infrastructuur:** Klimaatbestendige infrastructuurprojecten om de weerbaarheid tegen extreme weersomstandigheden te vergroten.

- **Gezondheidszorg:** Maatregelen om kwetsbare bevolkingsgroepen te beschermen tijdens hittegolven.
- **Biodiversiteit:** Bescherming van natuurgebieden en stimulering van natuurlijke koolstofopslag in bossen en wetlands.

De Belgische adaptatie-inspanningen worden gemonitord en geëvalueerd door indicatoren en periodieke beoordelingen. Verder wordt samenwerking tussen publieke, private en maatschappelijke actoren aangemoedigd om adaptatiemaatregelen op alle niveaus te ondersteunen, ontwikkelen en evalueren. Ondanks de vooruitgang zijn er nog uitdagingen, zoals een gebrek aan financiering, onvoldoende gegevens over lokale kwetsbaarheden en een versterking van de interfederale samenwerking. De federale overheid en de gewesten zetten zich in om hun adaptatiecapaciteit verder uit te bouwen, de veerkracht te verhogen en internationale good practices te integreren. Het Centrum voor Risicoanalyse van de Klimaatverandering (CERAC) heeft eind 2024 een sectorale risicoanalyse gelanceerd om de impact van de klimaatverandering op verschillende sectoren in België te beoordelen. De resultaten van deze risicoanalyse worden verwacht in de 2de helft van 2025. ■

Internationale klimaatfinanciering

België erkent zijn verantwoordelijkheid om ontwikkelingslanden te ondersteunen bij hun inspanningen om klimaatverandering tegen te gaan en zich eraan aan te passen. Internationale klimaatsolidariteit is een belangrijk uitgangspunt in het Belgische klimaatbeleid. Dit hoofdstuk biedt een gedetailleerd overzicht van de financiële steun, technologieoverdracht en capaciteitsopbouw die België heeft geboden.

België draagt bij aan klimaatfinanciering via bilaterale, multilaterale en regionale kanalen. In 2021-2022 verleende België 279 miljoen euro overheidssteun aan ontwikkelingslanden en internationale fondsen. De financiële, technologische en capaciteitsopbouwende steun aan ontwikkelingslanden was vooral gericht op:

- 47% adaptatieactiviteiten (zoals waterbeheer en voedselzekerheid), 43% transversale activiteiten (zoals inclusieve klimaatstrategieën), en 10% mitigatieactiviteiten (zoals de ontwikkeling van hernieuwbare energie en energie-efficiëntieprogramma's);
- Het verstrekken van bilaterale en multilaterale steun in de vorm van subsidies;

- Bijdragen voornamelijk gericht op Afrika en de minst ontwikkelde landen (LDCs);
- Bijdragen aan klimaatspecifieke multilaterale fondsen (Green Climate Fund, Adaptation Fund, Least Developed Countries Fund, etc.) of gespecialiseerde VN-agentschappen;
- Bijdragen aan bilaterale projecten die voornamelijk gericht zijn op Afrikaanse partnerlanden en LDCs (64% van de bilaterale klimaatfinanciering).

België ondersteunt ook de inspanningen van ontwikkelingslanden om klimaatbestendige projecten en programma's met lage uitstoot uit te voeren door (i) aanzienlijke basisfinanciering te verstrekken aan multilaterale organisaties en (ii) via overheidsmiddelen privé-investeringen te mobiliseren voor klimaatgerelateerde projecten in ontwikkelingslanden. In dit verband heeft België 56 miljoen euro gemobiliseerd via overheidsinterventies om ontwikkelingslanden te ondersteunen.

Ook technologie speelt een cruciale rol bij het aanpakken van klimaatverandering. België ondersteunt ontwikkelingslanden bij de toegang tot klimaatvriendelijke technologieën, zoals zonne-energie, waterzuiveringstechnologieën en duurzame landbouwpraktijken.

Capaciteitsopbouw vormt vervolgens de derde pijler van Belgische internationale steun en is daarom aanwezig in een merendeel van de Belgische interventies. Dit omvat trainingen, kennisuitwisseling en institutionele versterking in partnerlanden om lokale gemeenschappen en instellingen beter in staat te stellen om klimaatuitdagingen aan te pakken.

België werkt tot slot nauw samen met internationale organisaties, NGO's en lokale partners om de impact van klimaatfinanciering te maximaliseren. Daarnaast wordt gestreefd naar synergiën tussen ontwikkelingssamenwerking en klimaatbeleid.

Hoewel België aanzienlijke vooruitgang heeft geboekt, blijven uitdagingen bestaan, zoals het tekortkomen van de huidige rapporteringsmethodologieën om projecten correct te weerspiegelen en het verzekeren van langetermijneffecten van reeds gefinancierde projecten. ■

SAMENVATTING VAN HET EERSTE TWEEJAARLIJKSE TRANSPARANTIERAPPORT VAN BELGIË

Onder het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering in het kader van het Versterkte Transparantiekader

Dit rapport werd voorbereid in samenwerking met:

Federale overheidsdienst Volksgezondheid,
Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu
DG Leefmilieu - Dienst Klimaatverandering
Galileelaan 5 bus 2
B-1210 Brussel, België
e-mail: climate@health.fgov.be
URL: <https://klimaat.be/>

Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O.,
Middenstand en Energie
DG Energie
Vooruitgangstraat 50
B-1210 Brussel, België
e-mail: info.eco@economie.fgov.be
URL: <http://www.economie.fgov.be>

Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer
DG Duurzame Mobiliteit en Spoorbeleid
Vooruitgangstraat 56
B-1210 Brussel, België
e-mail: DirMobSec@mobilit.fgov.be
URL: <https://mobilit.belgium.be/nl>

Federale overheidsdienst Buitenlandse
Zaken, Buitenlandse Handel en
Ontwikkelingssamenwerking
DG Ontwikkelingssamenwerking en Humanitaire
Hulp
Karmelietenstraat 15
B-1000 Brussel, België
e-mail: info@diplobel.fed.be
URL: <http://www.diplomatie.be>

Federaal Planbureau
Task Force Duurzame Ontwikkeling
Kunstlaan 47-49
B-1000 Brussel, België
e-mail: tfsd@plan.be
URL: <http://www.plan.be>

Vlaamse overheid
Vlaams Energie- en Klimaagentschap
Koning Albert II-laan 20 - bus 17
B-1000 Brussel, België
e-mail: veka@vlaanderen.be
URL: <https://www.vlaanderen.be/veka>

Vlaamse overheid
Departement Omgeving
Koning Albert II-laan 20 - bus 8
B-1000 Brussel, België
e-mail: omgeving@vlaanderen.be
URL: <https://omgeving.vlaanderen.be/>

Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)
Emissie Inventaris Lucht en Milieurapport
Vlaanderen
Dokter De Moorstraat 24-26
B-9300 Aalst, België
e-mail: info@vmm.be
URL: <http://www.vmm.be> and <https://en.vmm.be>

Leefmilieu Brussel
Havenlaan 86c
B-1000 Brussel, België
e-mail: pvanderplancke@environnement.brussels
URL: <http://www.environment.brussels>

Service Public de Wallonie
Agence wallonne de l'air et du climat (AWAC)
Avenue Prince de Liège, 7 boîte 2
B-5100 Namur (Jambes), België
e-mail: info-airclimat@wallonie.be
URL: <http://www.awac.be>

Service public de Wallonie - Territoire,
Logement, Patrimoine, Énergie
Rue des Brigades d'Irlande, 1
B-5100 Namen (Jambes), België
e-mail : energie@spw.wallonie.be
URL : <https://energie.wallonie.be>

IRCEL (Intergewestelijke Cel voor het
Leefmilieu)
Gaucheretstraat 92-94
B-1030 Brussel, België
e-mail: biernaux@irceline.be
URL: <http://www.irceline.be/>

Een uitgave van de Nationale
Klimaatcommissie

Februari 2025

Publicatie door de Federale
Overheidsdienst Volksgezondheid,
Veiligheid van de Voedselketen en
Leefmilieu

Galileelaan 5 bus 2
1210 Brussel, België

Dit document is eveneens
beschikbaar in het Frans en het
Engels.

Een elektronische versie van dit
document is beschikbaar via het
internet:

<https://www.cnc-nkc.be/nl/reports>.

NATIONALE KLIMAATCOMMISSIE

